

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ЗАХИСТУ ПРАВ ВЕТЕРАНІВ
ЦЕНТР АДАПТАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ДО СТАНДАРТІВ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ**

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАФТИ І ГАЗУ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

за підтримки

ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЛЬВІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ЦЕНТРУ ДОСКОНАЛОСТІ ІМЕНІ ЖАНА МОНЕ ЛНУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
«ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ЦЕНТР З ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТУДІЙ»

за участі

DTI UNIVERSITY, DUBNICA NAD VAHOM (SLOVAKIA)
TECHNICAL UNIVERSITY OF KOŠICE (SLOVAKIA)
VARNA FREE UNIVERSITY «CHERNORIZETS HRABAR» (BULGARIA)
IVAN PAUL II CATHOLIC UNIVERSITY OF LUBLIN (POLAND)
BATUMI NAVIGATION TEACHING UNIVERSITY – RESEARCH CENTER (GEORGIA)
SOKHUMI STATE UNIVERSITY (GEORGIA)

**ЗБІРНИК ТЕЗ
IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«СУЧАСНА ПАРАДИГМА
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ»**

10-12 листопада 2022р.

Друкується згідно з рішенням оргкомітету за рекомендацією Вченої ради факультету управління фінансами та бізнесу Львівського національного університету імені Івана Франка (Протокол №5 від «30» листопада 2022 року).

Сучасна парадигма публічного управління : Збірник тез IV Міжнародної науково-практичної конференції (10-12 листопада 2022р.) / За наук. ред. к.е.н., доцента Стасишина А.В. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, – Львів, 2022. – 988 с.

До збірника увійшли матеріали Четвертої міжнародної науково-практичної конференції «Сучасна парадигма публічного управління», присвяченої актуальним проблемам теорії та практики публічного управління і адміністрування, питанням підвищення якості наукових досліджень та векторам поєднання зусиль вищих закладів освіти, наукових установ, органів влади та місцевого самоврядування, бізнес-структур та громадськості щодо пошуку спільних ефективних підходів до вирішення актуальних проблем забезпечення національної і міжнародної безпеки; досягнення ефективності інституційної та функціональної взаємодії в системі публічного управління в умовах невизначеності, глобальних викликів, ризиків та криз.

Рекомендовано викладачам, аспірантам, здобувачам першого та другого рівнів освіти.

Редколегія:

Андрій Стасишин, к.е.н, доцент, декан факультету управління фінансами та бізнесу (відповідальний редактор), ЛНУ ім. І.Франка, Україна

Ольга Руденко, д.держупр., професор, НУ «Чернігівська політехніка», Україна

Галина Капленко, д.е.н., доцент, ЛНУ ім. І.Франка, Україна

Бадрі Гечбайя, доктор економіки, доцент, Грузія

Відповідальність за інформацію, викладену в публікаціях, несуть автори.

© Колектив авторів, 2022

© Львівський національний університет імені Івана Франка, 2022

Reprinted in accordance with the decision of the organizing Committee on the recommendation of the Academic Council of the faculty of financial management and business.

The modern paradigm of public administration : Thesis of the IV Intern. scientif.-pract. conf. (November 10-12, 2022) / for the Sciences. edited by Ph.D. in Economics, associate Professor Andrii Stasyshyn – Lviv : IFNUL, 2022. – 988 P.

Recommended to teachers, bachelor-, master- and postgraduate-students

In the book of thesis includes materials of The 4th international scientific-practical conference "The Modern paradigm of Public administration".

Editorial Board:

Andrii Stasyshyn, Ph.D. in Economics, associate Professor, Ivan Franko National University of Lviv, **Ukraine**

Olha Rudenko, Doctor in Public Administration, **Professor**, Chernihiv Polytechnic National University, **Ukraine**

Halyna Kaplenko, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Ivan Franko National University of Lviv, **Ukraine**

Badri Gechbaia, Doctor of Economics, Associate Professor, Batumi Shota Rustaveli state University (National institute of economic research, director), **Georgia**

© The team of authors, 2022
© Ivan Franko National University of Lviv, 2022

Задорожна А.В., Гнатів Н.М.	
Кібербезпека як чинник національної безпеки України	431
Мартин О.М.	
Національна економічна безпека України: загрози в умовах військового стану	437
Бірюков В.В.	
Сучасні загрози і ризики в екологічній сфері та актуальні завдання щодо вирішення	442
Васильків Б.Л.	
Значення ІТ-армії у безпеці України під час війни	447
Гриненко І.І.	
"Відкритість – захищеність" як головна дилема цифровізації органів публічного врядування України	452
Новомлинець А.О. (Науковий керівник: к.ю.н., доцент Іваньков І.В.)	
Особливості кібербезпеки під час збройної агресії	458
Пронюк Ю.Н.	
Економічні аспекти розвитку країн трансформаційного типу в сучасному контексті національної безпеки	463
Солдатенко А.О. (Науковий керівник: д.держ.упр., доцент Антонова О.Р.)	
Кібербезпека у сфері повітряного транспорту: проблеми і напрями удосконалення	469
Співак С.Є. (Науковий керівник: д.держ.упр., доцент Антонова О.Р.)	
Кібербезпека України: безпечний кіберпростір авіаційної галузі	473

Політика ЄС щодо України: сучасні виклики та реалії

EU policy towards Ukraine: modern challenges and realities

Власюк Н.І.	
Основні напрями політики ЄС щодо України у військовий час	480
Гончарук С.М., Приймак С.В.	
Концептуальні підходи до гармонізації обліку і аудиту в контексті вступу України до Євросоюзу	485
Сновидович І.Г.	
Професійний розвиток та європейська інтеграція як запорука успіху для молодих фахівців	492
Пак Н.Т., Данько В.О.	
Вступ України до ЄС: переваги для громадян та бізнесу	497

4. Антонова О. Р. Органи прокуратури та судової влади у реалізації механізму конституційно-правового регулювання шлюбу і сім'ї. Журнал східноєвропейського права. Київ. 2018. № 51. С. 59–66.
5. Григоров О. М. Міжнародно-правові стандарти кібербезпеки цивільної авіації / О. М. Григоров // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. Вип. 91 / редкол.: Г. І. Чанишева (голов. ред.) та ін. – Одеса : Гельветика, 2021. – С. 38-43. URL:<http://dspace.onua.edu.ua/handle/> (дата звернення : 19.10.2022).
6. Решение проблем кибербезопасности в гражданской авиации. Резолюции Ассамблеи. АССАМБЛЕЯ – 39-я СЕССИЯ, г. Монреаль, 27 сентября – 6 октября 2016 г. А 39/19. С. 99–101. ICAO .URL: <https://www.icao.int/Meetings/a39/Documents/Resolutions/> (дата звернення : 19.10.2022).
7. Сводное заявление о постоянной политике ИКАО в области авиационной безопасности. Резолюции Ассамблеи. Ассамблея – 40я сессия, г. Монреаль, 24 сентября – 4 октября 2019 г. А40-11.С.53–69. ICAO. URL: <https://www.icao.int/Meetings/a40/Documents/> (дата звернення : 19.10.2022).
8. Антонова О. Р. Роль держави у забезпеченні безпеки та захисту прав людини і громадянина в умовах воєнного стану. Державна Служба України: сучасні виклики та перспективи повоєнної трансформації: зб. тез щоріч. міжнар. круглого столу (Київ, 17 черв. 2022 р.), Київ. 2022, с. 109-111.

Співак С.Є., здобувач вищої освіти,
Науковий керівник: д.держ.упр., доцент **Антонова О.Р.**,
Льотна академія Національного авіаційного університету,
Україна

КІБЕРБЕЗПЕКА УКРАЇНИ: БЕЗПЕЧНИЙ КІБЕРПРОСТІР АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ

У 2016-2017 році Україна вперше пережила потужні кібератаки, коли на деякий час була заблокована робота об'єктів критичної транспортної інфраструктури та багатьох інших

підприємств. Ці події створили передумови для формування нової безпекової системи, особливо в авіаційній галузі (пасажиропотік аеропортів України до подій 2022 року становив біля 20 мільйонів).

Враховуючи ці загрози кібербезпеки та з метою створення умов для безпечного функціонування кіберпростору, його використання в інтересах особи, суспільства і держави, Указом Президента України від 26 серпня 2021 року № 447/2021 було затверджено Стратегію кібербезпеки України (далі – Стратегія) [1].

Ця Стратегія ґрунтується на положеннях Конституції України, законів України "Про національну безпеку України" [2] та "Про основні засади забезпечення кібербезпеки України" [3], Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод [4], Конвенції про кіберзлочинність [5], Концепції боротьби з тероризмом в Україні, затвердженої Указом Президента України від 5 березня 2019 року № 53 [6] та інших нормативно-правових актах.

Акцентуємо увагу на пріоритетних напрямках Стратегії:

- врегулювання на законодавчому рівні питання державно-приватного партнерства у сфері кібербезпеки, визначивши форми і методи здійснення такого партнерства;
- впровадження проведення на регулярній основі консультацій заінтересованих сторін та надання методичної допомоги з питань утворення підрозділів кіберзахисту;
- залучення на регулярній основі представників наукових установ, громадських організацій та незалежних експертів у сфері кібербезпеки до розроблення проєктів нормативно-правових актів, нормативних документів та стандартів у цій сфері;
- підвищення ефективності залучення громадськості до прийняття рішень у сфері кібербезпеки шляхом проведення відповідних опитувань (анкетувань);
- стимулювання розроблення вітчизняних програмних продуктів, зокрема програмного забезпечення з відкритим кодом, що пріоритетно використовуватимуться для обробки та захисту державних інформаційних ресурсів;
- уведення програми розвитку ринку товарів і послуг у сфері кібербезпеки, що включатиме стимулювання його розвитку та міжнародного визнання;

- продовження практики щорічного проведення місяця кібербезпеки в Україні із залученням широкого кола профільних фахівців та експертів;
- запровадження системи страхування від кіберризиків;
- розроблення фінансових та нефінансових механізмів для сприяння впровадженню сучасних технологій кібербезпеки у державному і приватному секторі.

В умовах війни, при зростаючих ризиках в Україні, ця Стратегія стала більш динамічно.

У березні 2022 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо підвищення ефективності боротьби з кіберзлочинністю в умовах дії воєнного стану» [7]. Цим документом вносяться зміни до статей 361, 361-1 Кримінального кодексу України щодо розмежування відповідальності за несанкціоноване втручання в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж залежно від спричинених наслідків. Також більш суворо стали санкції. Зокрема у 2017 році Указом Президента України від 15 травня 2017 року № 133/2017 було введено в дію рішення РНБО України від 28 квітня 2017 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» [8].

Як приклад, станом на 1 травня 2022 року було застосовано санкції:

- до 1228 фізичних осіб. Відповідно до видів обмежувальних заходів (відповідно до Закону України «Про санкції») дл фізичних осіб були такі:

- 1) відмова у наданні та скасування віз резидентам іноземних держав, застосування інших заборон в'їзду на територію України строком на одинирикі;

- 2) блокування активів – тимчасове обмеження права особи користуватися та розпоряджатися належним їй майном: заборона участі у приватизації, оренді державного майна резидентами іноземної держави та особами, які прямо чи опосередковано контролюються резидентами іноземної держави або діють в їх

інтересах; відмова в наданні та скасування віз резидентам іноземних держав, застосування інших заборон в'їзду на територію України; анулювання офіційних візитів, засідань, переговорів з питань укладення договорів чи угод; позбавлення державних нагород України, інших форм відзначення; інші санкції, що відповідають принципам їх застосування, встановленим Законом (заборона на встановлення ділових контактів; заборона діяльності на території України).

- до 468 юридичних осіб. Відповідно до видів обмежувальних заходів (відповідно до Закону України «Про санкції») до юридичних осіб були такі:

- 1) блокування активів – тимчасове обмеження права особи користуватися та розпоряджатися належним їй майном;
- 2) обмеження торговельних операцій;
- 3) запобігання виведенню капіталів за межі України;
- 4) зупинення виконання економічних та фінансових зобов'язань;
- 5) обмеження або припинення надання телекомунікаційних послуг і використання телекомунікаційних мереж загального користування;
- 6) припинення видачі дозволів, ліцензій на ввезення в Україну з іноземної держави чи вивезення з України валютних цінностей та обмеження видачі готівки за платіжними картками, емітованими резидентами іноземної держави;
- 7) заборона передавання технологій, прав на об'єкти права інтелектуальної власності.

Такі заходи приймаються через порушення світового порядку у зв'язку з варварським вторгненням росії в Україну. Цей напад на народ України та територіальну цілісність України є зазіханням на демократичні цінності світу. Тому не лише Україна, а й інші країни світу передбачають відповіді на ці злочини. Зокрема, «Канада запланувала інвестування в оборонний потенціал та в альянси, які забезпечать сильну та скоординовану глобальну відповідь на постійні виклики, з якими стикається сьогодні світ. Так було виділено 875,2 млн канадських доларів (близько 730 млн дол. США) на посилення кіберзахисту державних систем» [9].

Список використаних джерел

1. Рішення Ради національної безпеки і оборони «Про Стратегію кібербезпеки України»: Указ Президента України від 14 травня 2021 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#Text> (дата звернення : 23.10.2022).
2. Про національну безпеку України: Закон України від 15.06.2022 р. № 2469-VIII. Ст. 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення : 23.10.2022).
3. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>(дата звернення : 23.10.2022).
4. Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text(дата звернення : 23.10.2022).
5. Конвенції про кіберзлочинність: URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575#Text (дата звернення : 23.10.2022).
6. Концепція боротьби з тероризмом в Україні: Указ Президента України від 5 березня 2019 року № 53: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/53/2019#Text> (дата звернення : 23.10.2022).
7. «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо підвищення ефективності боротьби з кіберзлочинністю в умовах дії воєнного стану» Закон. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2149-20#Text> (дата звернення : 23.10.2022).
8. Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій). Рішення РНБО. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0004525-17#n2> (дата звернення : 23.10.2022).
9. Офіційний сайт уряду Канади. URL: <https://budget.gc.ca/2022/report-rapport/chap5-en.html#wb-cont> (дата звернення : 23.10.2022).
10. Антонова О. Р. Роль держави у забезпеченні безпеки та захисту прав людини і громадянина в умовах воєнного стану. *Державна Служба України: сучасні виклики та перспективи повоєнної*

трансформації: зб. тез щоріч. міжнар. круглого столу (Київ, 17 черв. 2022 р.), Київ. 2022, с. 109-111.

11. Антонова О. Р. Органи прокуратури та судової влади у реалізації механізму конституційно-правового регулювання шлюбу і сім'ї. *Журнал східноєвропейського права*. Київ. 2018. № 51. С. 59–66.

